panna, kuida se rahwas 3000 wersta loune pole on sanud ja meist ni kaugele on ärralahkunud. Kui nüüd meie päiwil Eesti-rahwas laiale pillatud, leitakse kaugel loune- ja hommikopool Wenne-ma nurkades, ni kui Krimmi poolsaardes, Samaramaal ja Sibberis, siis polle sedda ni immekspanna, iggaüks teab jo mil kombel nemmad senna on sanud.

Kui willets ja waene meie marahwa ello-luggu jubba nende esimesses paggana ebbausso pölwes on olnud, näme sest, et nende seas löpmatta wihhawaeno, ridu, taplust ja söa kärrinat on olnud; were-wallaminne, tapminne ja röwiminne polle enne löppenud, kunni wimaks 1200 aasta hakkatusse!— se on peäle 600 aasta eest — üks woöras wäggi Tanimaalt meie Ma sisse tungis ja ristiusso öppetusse, ni kui ka tuggewa linnade, moisade, munka kloostride ja kirrikude ehhitamisse läbbi meie nurjaläinud Eestipaggana wendi omma alla surrusid ja omma melewalda ja wallitsust siin maal kinnitasid. Siis ei polnud ennam aega wennal wenna wasto söddida ja karwupiddi koos olla, — siis wast hakkas tülli woöraga, kes julges meie essiwannemotte kurja ello seggama tulla ja ristiusso öppetusse läbbi wenna armastust ärratada ja rahho tehha. — Neid

halledaid asjo kuuldes ei woi meile meie essiwannematte aeg ja ello luggu mitte ni kallis olla, kui mönni arwab, kes wanna Eestipaggana söeapeälikko „Kallewi-poia" ennemuistest laulo luggenud, mis ülle minnewal aastal (1862) Somemaal on trükkitud ja rahwa kätte tulnud. Selle ramato wäljaandja ütleb issi eeskönnes nenda: „Se olleks suur rummalus ja meie kalli ristiusso pölgaminne, kui kegi pimmedat ebbausso aega tänna weel tahhaks üllemaks kita, kui sedda, mis meil praego käes on." Eestlaste wägga kurja teggudest ja tempudest sel pimmedal aial ei maksaks räkidagi. Naad ei olnud ial paljo omma koddo rahhul, kus neil töeste keik ihho tarwidust ja üllespiddamist wägga rohkeste käes olli, waid läksid saggedaste omma pissukeste patide ehk wennedega merre peäle hulkuma, seäl risusid mis agga kätte said, ja issiärranis kauba laewade kalli kaupade peäle ollid naad wägga maiad ja önneks, kui agga mönned kätte said. Naad julgesid wahhest koggoni woöra made sisse, nenda kui Rootsi-, Prantsusse- ja Inglis-ma randa tungida, et seäl wägga kurjal kombel pölletada ja röwida, nenda et — ni kui teiste pohja poolsede kardetawa merreröömlide — ka meie Eestlastele se nimmi:

Eesti-rahwa mÃƒÂ¶nnus Kalender 1864, lk. 22